

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 09.09.2025

Meie 18.09.2025

nr 1.2-2/62-8, SOM/25-
0774/-2K
nr 8-2/5926

Sotsiaalhoolekande seaduse, sotsiaalseadustiku üldosa seaduse ja väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine

Austatud minister

Sotsiaalministeerium on saatnud Justiits- ja Digiministeeriumile kooskõlastamiseks sotsiaalhoolekande seaduse (SHS), sotsiaalseadustiku üldosa seaduse (SÜS) ja väärtpaberite registri pidamise seaduse muutmise seaduse eelnõu. Justiits- ja Digiministeerium kooskõlastab eelnõu järgmiste märkustega.

1. Tulenevalt 2025. aasta mais jõustunud hea õigusloome ja normitehnika eeskirja (HÕNTE) muudatusest **tuleb seletuskirja sisukokkuvõttes alati esitada info kavandatavate muudatuse mõju kohta halduskoormusele**. Eelnõukohaste muudatuste järgselt halduskoormus ei kasva. Eelnõuga kavandatakse näiteks lihtsustada teatud aspekte toimetulekutoetuse taotlemisel (näiteks eelnõu § 1 p 6 kohane muudatus). **Palume täiendada seletuskirja sisukokkuvõtet selge ja ülevaatliku infoga, millised muudatused ja kuidas mõjutavad ettevõtjate või inimeste halduskoormust (nt hooldusteenuse osutajad, toimetulekutoetuse taotlejad).**
2. **Eelnõu § 1 p 6 (SHS § 132 lg 2)** – oleme palunud tuua seletuskirjas välja, millisel õiguslikul alusel kontrollib kohalik omavalitsus (KOV) riigi infosüsteemidesse kuuluvatest andmekogudest isiku sotsiaalse seisundi (õppimine, töötamine, pension jne) andmeid. Seletuskirjas on küll selgitatud, et KOV-il on võimalus seda teha, kuid pole toodud välja isikuandmete töötlemise õiguslikku alust. Näitena on kavandatavas SHS § 132 lõikes 6¹ toodud välja KOV üksuse õigus kontrollida riigi infosüsteemi kuuluvatest andmekogudest, kas taotlejale ja tema perekonnaliikmetele kuulub sõidukeid liikluseaduse tähenduses ja kinnisasju, samuti kontrollib taotleja ja tema perekonnaliikmete osalust või kuulumist äriühingutesse, et teha selgeks taotleja ja tema perekonna varaline seis ning võimalus tagada toimetulekuks piisavad elatusvahendid. Sellekohast õigust ei ole aga välja toodud isiku sotsiaalse seisundi kontrollimiseks.

Enamiku andmetest esitab toetuse taotleja SHS § 132 alusel ise. Isikuandmete puhul, mida isik ise ei esita, kuid mida on toetuse taotlemisel vaja töödelda, peab töötlemise alus tulenema seadusest. Palume tuua välja, kus on seaduse tasandil sätestatud KOV-i õigus töödelda isiku sotsiaalse seisundi andmeid.
3. **Eelnõu § 1 p-d 7 ja 13** puudutavad eluaseme üürimist ja sellega seoses toimetulekutoetuse arvestamist teatud juhtudel, mil üürniku ja üürileandja vahel on erilised suhted. Märkuse teeme

siinkohal terminoloogia kohta – miskipärast kasutatakse SHS-is üürisuhetega seoses läbivalt (ei puuduta ainult eluruumi) terminit "üürija" vs. võlaõigusseaduses (VÕS) kasutatav "üürileandja". Samas ei jää ei seadusest ega eelnõust muljet, et üürisuhte all peetaks silmas mingit muud, VÕS-ist väljas olevat õigussuhet. Tekib küsimus, kas ei oleks korrektsem jääda ikkagi VÕS-i terminoloogia juurde.

4. **SHS § 132 lg 6³ (eelnõu § 1 p 9)** – kooskõlastustabelis (lk 27 p 3) on selgitatud, et sotsiaalteenuste- ja toetuste andmeregistrisse (STAR) kantakse üksnes sissetulekute andmed. Jääb aga selgusetuks, et kui tuleb esitada kontoväljavõtte koos väljaminekute andmetega, siis kas neid andmeid STAR-i ei kanta.

Palume selgitada, millise isiku isikuandmeid ja milliseid isikuandmeid on mõeldud SHS § 142¹ lg 1 punktide 1 ja 2 all. Edasises loetelus on toodud välja, millise taotluse esitaja kohta milliseid andmeid töödeldakse. Vastavas andmekogu põhimääruses § 8 lg-s 1 on sätestatud, et registrisse kantakse andmed abi saamiseks pöördunud isiku kohta või isiku kohta, kellele abi osutatakse. Palume siinkohal ka kehtivas seaduses selgelt välja tuua, keda isiku all on mõeldud ning milliseid andmeid võib töödelda isiku kohta, kellele abi osutatakse. Ehk siis seaduses peab selgelt kirjas olema, et andmekogus töödeldakse ka taotluse esitanud isiku pereliikmete andmeid ning ette peab nägema, milliseid isikuandmeid nende puhul on õigus töödelda. Palume käesolevas eelnõus kehtivat seadust kirjeldatud täpsustustega täiendada.

5. **SÜS § 38 lg 2** – Justiits- ja Digiministeerium tegi esimesel kooskõlastusringil märkuse paludes sätestest välja jätta sõnad „asutab ja selle“. Kooskõlastustabeli järgi on märkusega arvestatud, kuid eelnõus see ei kajastu. Palume eelnõu muuta.

6. Oleme esimesel kooskõlastusringil esitanud järgmise märkuse:

“Pensionikalkulaatori osas tuleks seletuskirjas avada, mis muutub seoses praegu olemas olevate pensionikalkulaatoritega. Kas Sotsiaalkindlustusameti (SKA) poolt pakutav täiendava andmevahetusega kalkulaator on täpsem, personaalsem vms? Praegu pakuvad pensionikalkulaatorit Eesti teabevärv eesti.ee (SKA), Pensionikeskus ja pangad (internetipankades).”

Märkusele on selgitused antud kooskõlastustabelis, kuid palume need lisada ka seletuskirja.

7. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud normitehniliste ja keelemärkustega ning märkustega eelnõu mõju kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

Lisad:

1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega
2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega

Markus Ühtigi 5191 4873
markus.yhtigi@justdigi.ee

Stina Avvo
Karin Maisvee
Kristel Niidas
Helen Uustalu
Pilleriin Lindsalu
Moonika Kuusk